

Summary. The formation of a secure information environment is considered by the example of the Scientific Library of KHNTUA named after P. Vasilenko. There are examples of the event organization of user training to counter aggression television and media.

Keywords: university library, information environment, information warfare, information needs.

УДК 027.7:37:008:340–051

**ЗНАЧЕННЯ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ
НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО У СПРАВІ ФОРМУВАННЯ
ПРАВОВОЇ ТА ЗАГАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ**

Золочевський Ігор Владиславович

бібліотекар наукової бібліотеки,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
Україна, м. Харків
e-mail: library@nulau.edu.ua

Одним із найважливіших завдань сучасного юриста є підвищення правової культури українського суспільства, підняття її на новий цивілізаційний щабель. Правова культура суспільства – це різновид загальної культури, що віддзеркалює систему цінностей, які належать до правової дійсності цього суспільства [1, с. 154]. Без належного рівня загальної культури кожної особистості та суспільства в цілому не може йтися про високий рівень правової культури. Зрозуміло, у формуванні правової культури провідну роль відіграють юристи, які повинні мати найвищий в суспільстві рівень особистої правової культури.

Вчені зазначають, що серед елементів, з яких складається правова культура юриста, разом із суто професійними, є й загальнолюдські: високі моральні якості, соціально-політична і громадська відповідальність за

забезпечення прав людини, ґрунтовні знання в різних сферах суспільного життя, належний ступінь глибини політичного і економічного мислення, широкий кругозір [2, с. 186]. Із наведеного видно, що деякі елементи правової культури юриста тісно пов'язані із загальною культурою і можуть бути сформовані лише за умов всебічного розвитку особистості.

Одним із головних підрозділів юридичного (як, до речі, і будь-якого іншого), який сприяє підвищенню правової та загальної культури, можна назвати наукову бібліотеку. Її діяльність спрямована не тільки на інформаційне забезпечення та допомогу освітньому процесу і формуванню озброєної фаховими знаннями особистості, а й на загальноосвітній, культурний і духовний розвиток студентів – майбутніх юристів. Із цією метою бібліотека Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого разом із кафедрами та лабораторією естетично-художнього виховання, студентським Сенатом, Асоціацією випускників університету проводить культурно-просвітницькі заходи, експонує тематичні професійно орієнтовані книжкові виставки, організовує зустрічі із правознавцями, авторами популярних книг тощо.

Ідучи в ногу з часом, співробітники бібліотеки створили власний веб-сайт, на якому в інтернет-просторі доступні віртуальні книжкові огляди, презентації до ювілейних, пам'ятних дат та подій. Вони також транслюються на мультимедійну панель, встановлену в головному читальному залі бібліотеки нашого університету. Про найпопулярніші заходи користувачі бібліотеки дізнаються також із соціальних мереж, де завжди можна прочитати враження, відгуки відвідувачів у Facebook, ВК тощо.

Палітра культурно-просвітницьких заходів університетської бібліотеки різноманітна та яскрава. Наприклад, нікого не лишають байдужими віртуальні виставки «Дорогами війни – до Перемоги» (призентована до 70-річчя перемоги над фашизмом у Другій світовій війні) і webmuseum «Солдати перемоги над нацизмом: фронтовики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого». До Міжнародного дня визволення

в'язнів фашистських концтаборів на веб-порталі експонувався історико-документальний медіа-огляд «Фашистські табори смерті – геноцид проти людства». Ці заходи сприяють вихованню молоді у дусі патріотизму, поваги до воєнних подвигів пращів, які здолали найбільше зло в історії людства – нацизм.

Духовне життя справжнього українця важко уявити без знайомства з творчістю Великого Кобзаря. Бібліотека і студентський Сенат університету є постійними організаторами та учасниками Шевченківських читань, на яких присутні знайомляться з фондovими колекціями шевченкіани, дивляться буктрейлер відомих українських сценаристів Костянтина Тур-Коновалова і Дениса Замрія за книгою «Художник» про петербурзькі роки молодого Тараса. Невмирущі твори Кобзаря і вивчення його драматичного життєвого шляху прищеплюють сучасникам національну гідність, орієнтують майбутніх юристів завжди обстоювати свободу, захищати бідних, соціально незахищених і знедолених.

Поряд із вічними культурними і моральними цінностями для того, щоб бути свідомим членом громадянського суспільства, майбутньому юристу необхідно володіти знаннями і розбиратися в сучасних економічних, політичних і соціальних проблемах, які турбують країну, вони також мають орієнтуватися у перспективних напрямках вирішення актуальних питань сьогодення. Зокрема, рамкова програма Євросоюзу з досліджень та інновацій, що містить сучасні стратегії, «Горизонт-2020» (2014–2020 рр.) – це чудова можливість для українських науковців та викладачів, а також пізнавальна для майбутнього юриста. До вирішення гуманітарних питань програми можуть долучитися юристи, отримавши гранти на проведення досліджень. Вичерпна інформація про цю програму також доступна на сайті наукової бібліотеки університету та вже має значну кількість on-line відвідувачів.

Актуальним питанням для українських і світових бібліотек є читання. На жаль, логічно констатувати, що найцікавіші книги в наші часи все більше

поступаються популярністю телебаченню і Інтернету. Вже не перший рік наукова бібліотека і студентське самоврядування за підтримки ректорату та профспілкового комітету студентів проводять конкурс «Reader of the year – Читач року» під гаслом «Читай! Формат немає значення!», покликаний пропагувати читання книжок, а також розуміння друкованого видання як джерела інформації і форми проведення дозвілля. Відповідно до Положення про конкурс упродовж року за допомогою автоматизованої бібліотечної системи обслуговування визначаються найактивніші читачі бібліотеки за наступними критеріями: регулярність відвідування бібліотеки, кількість замовлених і отриманих книг, дотримання правил користування бібліотекою, активна участь у житті бібліотеки та університету. На наш погляд, цей конкурс стимулює студентів до активності та зацікавленості бібліотекою, фондами тощо. Серед номінацій, в яких визначаються переможці, є й «Художня література», читання якої сприяє загальному розвитку молоді.

На нашу думку, найбільша цінність культурно-просвітницьких заходів полягає в тому, що студенти-читачі бібліотеки, майбутні юристи, не є пасивними слухачами, вони стають активними учасниками, дискутують, декламують улюблені вірші, виступають з короткими, але змістовними повідомленнями за окремими темами. Таке детальне вивчення матеріалу дає можливість глибше зазирнути і дослідити внутрішній світ видатних особистостей, відомих представників правової школи, «пропустити крізь себе» їх думки, настанови. Зупинимося ще на одному фрагменті культурно-просвітницької роботи. Літературно-музичні вечори, тематичні зустрічі з юристами, письменниками та ін. також носять характер невимушених, дружніх бесід про юридичну освіту, професію адвоката, прокурора, корисну літературу тощо. Така форма дає студентам можливість для перейняття і розвитку найкращих професійно-ділових, морально-етичних якостей, укріплення загальнолюдських цінностей, підвищення власної духовної

культури, формування громадянської позиції й почуття власної національної гідності.

Список використаної літератури

1. Теорія держави і права : підручник / за ред. О. В. Петришина. – Харків : Право, 2014. – 368 с.
2. Юридична деонтологія : підручник / за ред. О. В. Петришина. – Харків : Право, 2014. – 248 с.

УДК 027.021:37:34

ВИСТАВКОВА РОБОТА ВІДДІЛУ РІДКІСНИХ ВИДАНЬ ЯК КОМПОНЕНТ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Зоря Лариса Германівна

бібліотекар 1 категорії наукової бібліотеки,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
Україна, м. Харків

Карась Зоя Михайлівна

провідний бібліотекар наукової бібліотеки,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
Україна, м. Харків
e-mail: orknuu@ukr.net

Правове виховання у вузі передбачає проведення комплексу заходів, спрямованих на послідовне і систематичне формування у студентської молоді правосвідомості та правової культури, правових знань. Бібліотеки